

Povinnosti zahraničního zaměstnavatele, který zaměstnává pracovníka podléhajícího českým právním předpisům o sociálním zabezpečení

Zdroj: ČSSZ

CMÚ

VZP, ZP Ministerstva vnitra

Platí pro:

Belgii, Dánsko, Estonsko, Finsko, Francii, Itálii, Irsko, Island, Kypr, Lichtenštejnsko, Litvu, Lotyšsko, Lucembursko, Maďarsko, Maltu, Německo, Nizozemí, Norsko, Polsko, Portugalsko, Rakousko, Řecko, Slovinsko, Slovensko, Španělsko, Švédsko, V. Británii

Níže uvedený postup zatím **neplatí** ve vztahu ke Švýcarsku.

Pokud zaměstnavatel z jiného členského státu EU/EHP zaměstnává osobu, která podle pravidel Nařízení Rady (EHS) 1408/71 a 574/72 podléhá českým právním předpisům, je tento zaměstnavatel povinen za ni do českého systému v souladu s platnými českými předpisy odvádět pojistné na zdravotní a sociální pojištění.

(Pravidla lze nalézt i v oddílu „Způsob určování příslušných právních předpisů“, nebo na stránkách ČSSZ na adrese: http://www.cssz.cz/evropska_unie/prislusnost.asp)

V zásadě se jedná o případy, kdy:

- **zaměstnanec vykonává pracovní činnost na území České republiky, nebo**
- **vykonává činnost souběžně na území ČR a dalšího členského státu EU/EHP, přičemž v České republice má své bydliště.**
V takovém případě vystaví česká kompetentní instituce (ČSSZ, www.cssz.cz) **formulář E101** – tj. Potvrzení o příslušnosti k právním předpisům – který osvědčuje, že se na dotyčného zaměstnance vztahují české právní předpisy o sociálním zabezpečení.
- **zaměstnanec má udělenou výjimku podle čl. 17 Nařízení Rady (EHS) 1408/71**
i zde nutno doložit formulářem E101 vystaveným ČSSZ.

Odvod pojistného na sociální pojištění

Sociální pojištění v ČR zahrnuje důchodové a nemocenské pojištění (odlišné od zdravotního pojištění – viz. níže) a pojištění pro případ nezaměstnanosti.

Působnost v oblasti důchodového a nemocenského pojištění vykonává Česká správa sociálního zabezpečení (ČSSZ) a tato instituce rovněž vybírá pojistné na sociální pojištění, včetně příspěvku na státní politiku zaměstnanosti. Kromě toho kontroluje plnění povinností subjektů sociálního

zabezpečení, posuzuje zdravotní stav a pracovní schopnost občanů pro účely sociálního zabezpečení, vede evidenci práce neschopných občanů a v určených případech provádí nemocenské pojištění.

Výše příspěvků na sociální pojištění je stanovena procentní sazbou z vyměřovacího základu.

Vyměřovacím základem je:

- u zaměstnance úhrn příjmů zúčtovaných mu zaměstnavatelem (organizace a malá organizace) v souvislosti s výkonem zaměstnání, které zakládá účast na nemocenském pojištění (§ 5 odst. 1 zákona o pojistném) a příjmy zúčtované mu zaměstnavatelem v souvislosti se zaměstnáním, které zakládá účast na nemocenském pojištění (§ 5 odst. 2 zákona o pojistném)
- u zaměstnavatele částka odpovídající úhrnu vyměřovacích základů jejich zaměstnanců

Sazby pojistného z vyměřovacího základu činí:

u organizace a malé organizace 26 %, z toho = 3,3 % na nemocenské pojištění
= 21,5 % na důchodové pojištění
= 1,2 % na státní politiku zaměstnanosti

u zaměstnanců 8 %, z toho = 1,1 % na nemocenské pojištění
= 6,5 % na důchodové pojištění
= 0,4 % na státní politiku zaměstnanosti

u osob samostatně výdělečně činných 29,6 %, z toho = 28 % na důchodové pojištění
= 1,6 % na státní politiku zaměstnanosti
(pokud jsou dobrovolně účastné nemocenského pojištění 4,4 % na nemocenské pojištění)

Povinnosti zaměstnavatele:

Zaměstnavatel je povinen zaměstnance do 8 dnů od jeho nástupu do zaměstnání přihlásit k pojištění u příslušné okresní správy sociálního zabezpečení (viz. www.cssz.cz) a odvádět za něj pojistné, včetně pojistného, které je povinen platit zaměstnanec. *(Z tohoto pravidla existuje výjimka)¹*

Toto pojistné je zaměstnavatel rovněž povinen sám vypočítat.

Pokud je zaměstnanci vyplácen příjem v cizí měně, přepočte se na českou měnu kurzem devizového trhu stanoveným Českou národní bankou, který platí k poslednímu dni kalendářního měsíce, za který se pojistné odvádí.

Částky pojistného se platí za jednotlivé kalendářní měsíce na účet příslušné okresní správy sociálního zabezpečení a jsou splatné v den, který je určen pro výplatu mezd a platů za příslušný měsíc.

Místní příslušnost okresní správy sociálního zabezpečení se v případě malé organizace řídí sídlem organizace, jinak místem útvaru organizace, ve kterém je vedena evidence mezd.

¹ **Čl. 109 Nařízení Rady EHS 574/72:** Zaměstnavatel, který nemá žádné místo podnikání v členském státě, na jehož území je zaměstnána zaměstnaná osoba, se s ní může dohodnout, že na sebe vezme povinnosti zaměstnavatele týkající se placení příspěvků.

Zaměstnavatel o tomto uspořádání uvědomí kompetentní instituci nebo, tam kde je to nutné, instituci určenou příslušným úřadem tohoto členského státu.

Pro zaměstnavatele se sídlem mimo území ČR (v jiném členském státě EU) je příslušné Územní pracoviště PSSZ pro Prahu 8, Trojská 13a/1997, 180 21 Praha 8, Tel.: +420 283 104 290.

Pro přihlášení k pojištění je nutné předložit následující dokumenty a sdělit údaje:

- Výpis z obchodního rejstříku (spolu s úředním překladem)
- Pracovní smlouvu (spolu s úředním překladem)
- Vyplněnou přihlášku zaměstnance – k dispozici na:
<http://www.cssz.cz/nemocenske/prihlasky/default.asp>
- Přihlášku zaměstnavatele
v případě zaměstnavatele – malé organizace
http://www.cssz.cz/tiskopisy/nemocenske/3_04/89_508_1.rtf
v případě zaměstnavatele s více než 25 zaměstnanci
http://www.cssz.cz/tiskopisy/nemocenske/3_04/89_567_1.rtf
- Plnou moc – v případě, že zaměstnavatel zmocní zaměstnance ke splnění zaměstnavatelovy povinnosti v souladu s čl. 109 Nařízení Rady (EHS) 574/72 (viz. pozn. pod čarou 1)
- Který den je dnem výplaty
- Číslo bankovního účtu, ze kterého budou příspěvky placeny
- Kontaktní adresu v ČR

Další informace na požádání sdělí přímo Územní pracoviště PSSZ pro Prahu 8 (http://www.cssz.cz/kontakty/kontakty_praha.asp)

Odvod pojistného na zdravotní pojištění

Zaměstnavatel má ze zákona oznamovací povinnost; zaměstnance musí u příslušné ZP přihlásit do 8 dnů od jeho nástupu do zaměstnání. Požadované údaje sděluje zaměstnavatel zdravotní pojišťovně prostřednictvím formulářů, které jsou staženy na internetových stránkách příslušné ZP.

Jedná se o formuláře:

- Přihláška zaměstnavatele,
- Hromadné oznámení zaměstnavatele a
- Přehled o platbě pojistného na zdravotní pojištění zaměstnavatele.

Výše pojistného na zdravotní pojištění dle zákona č. 592/1992 Sb., o pojistném na všeobecné zdravotní pojištění, v platném znění, činí 13,5 % z úhrnu příjmů zúčtovaných zaměstnanci v souvislosti s výkonem zaměstnání.

Pojistné za zaměstnance se platí za jednotlivé kalendářní měsíce a je splatné v den určený pro výplatu mezd, není-li tento den určen, je pojistné splatné do 8 dnů po uplynutí kalendářního měsíce, za nějž se pojistné odvádí.

O přesném způsobu sdělování požadovaných údajů (přihlášení se informujte u příslušné zdravotní pojišťovny).

Další informace o

- sociálním pojištění - www.cssz.cz
- zdravotním pojištění – příslušná zdravotní pojišťovna: <http://www.cmu.cz/kontakty/ceskezp.htm>